

Størrelsesøkonomi - deleøkonomi

Markbrug og maskiner

Økonomikonference SAGRO

Flemming Hedegaard, Direktør

 BYGGERI & TEKNIK I/S
Rådgivere | Arkitekter | Ingeniører

DUBB T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

Emner til dagen

- Maskinøkonomi
 - Overblik over dine egne tal
 - Investeringsplan
 - Størrelsesøkonomi
- Deleøkonomi
 - Maskinfællesskaber
 - Farm backup o. lign.
- "Nye" muligheder
 - Totalpasning
 - Foderaftaler
 - Operationel leasing af maskiner

 BYGGERI & TEKNIK I/S
Rådgivere | Arkitekter | Ingeniører

DUBB T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

Strategi og mål med maskinerne

- Uanset hvilken løsning man vælger, så er det vigtigste for fremtidens landmænd
 - at I tjener så mange penge som muligt, med så lille risiko som muligt.
 - at man laver sin egen strategi, til at nå det mål, på den enkelte ejendom!
- Strategien kan være meget forskellig og alligevel rigtig for den enkelte.

Manglende data er fejlen for mange

- Mange går med en fejlagtig opfattelse af, hvad de forskellige markopgaver koster.
 - Hvis man vidste bedre - ville man forhåbentlig agere anderledes.
 - Alt for få kender deres reelle omkostninger på maskinniveau.
 - Mest, fordi man faktisk ikke helt ved, hvor meget de forskellige maskiner kører hvert år.

Hvor skal man starte?

- Hvad er vigtigst for jer?
- Hvad skaber værdi på Jeres ejendom?
 - Og hvilken slags værdi?
- Stil krav om lønsomhed, når der planlægges nye investeringer.
 - Hvis der først er købt for dyrt, bliver der ikke noget tilbage til løn.
- Kend altid alternativet til at udføre en opgave selv, - hvad ville det koste, hvis en anden gjorde det?

Hvad er bedriftens strategi!

Maskinstrategi

- Invester kun, der hvor det kan gøre en værdimæssig forskel
- Husk ikke at forsømme stalden
- Tænk i helheder og husk at tid koster
- Der er også en tid efter garantien
- Udnyt det man selv eller naboen allerede har

Investeringsplan - VIGTIG

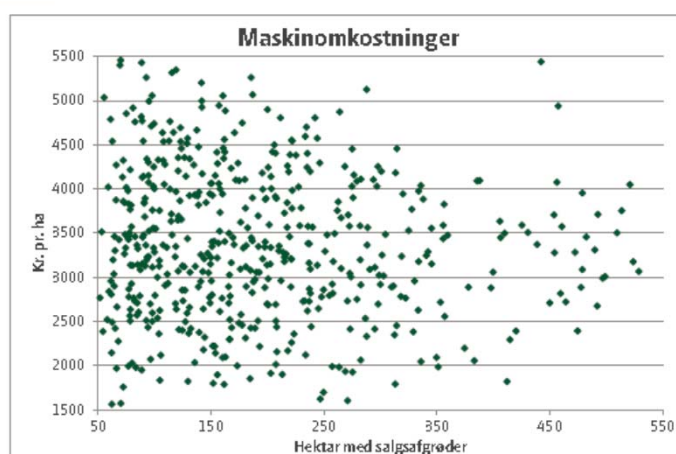
- Når man har en plan er det lettere:
 - At holde ihærdige sælgere væk
 - Sikre den rigtige rækkefølge på investeringerne
 - At arbejde "med" sin strategi, så man kommer tættere på hele tiden
 - Sikre at man handler på fakta og ikke på lyst og tro

Andre ting der har indflydelse

- Arrondering og jordtype
- Evnen til at planlægge arbejdet
- Afgrødevalg / afgrøder placeres i sammenhængende markgrupper
- Transportkrævende afgrøder placeres tættest på lagre
- Gylleaftaler og gyllebytte
- Tilstræbe at transport foregår i perioder, der ikke kan bruges på markarbejde, ved f.eks. høst, marksprøjtning mv. (så der opnås rettidighed i opgaveløsning)
- Anvende alternative, midlertidige lagre (til f.eks. afgrøder, gylle, vand)
- Forpagtninger eller lade være med forpagtninger
- Handle, fordele eller bytte jord

Produktionsøkonomi 2014 – planteavl

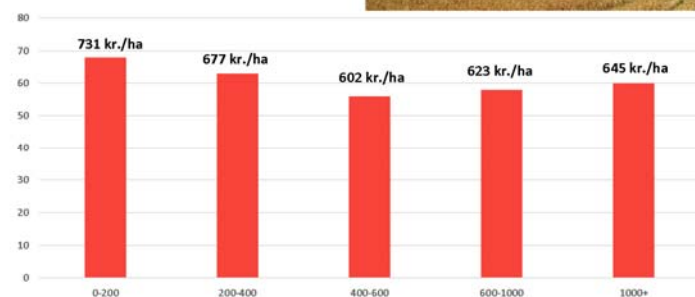
(kilde SEGES)

Størrelsesøkonomi i markbrug

(fra plantekongres 2018, kilde: Vkst)

Mejetærskning korn og raps Hvor bliver stordriftsfordelene af?

- Maksimalt 140 høsttimer i hovedhøsten

VKST

BYGGERI & TEKNIK I/S
Rådgivere | Arkitekter | Ingeniører

DLBR

T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

Er der stordriftsfordele?

- Ja til et vist punkt
 - Når maskinerne ikke kan følge med længere og større eller mere udstyr kræves
 - Når vejtransporten fylder for meget
 - Når mandskabet ikke længere kan holde effektiviteten i hele året
 - Når man ikke længere formår at holde driftsledelsen på et højt niveau
 - Når det ikke længere er muligt at have de rigtige ansatte.

BYGGERI & TEKNIK I/S
Rådgivere | Arkitekter | Ingeniører

DLBR

T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

Er der stordriftsfordele?

- Det flytter sig i step
 - Omkring 500 ha og derefter step på ca. 500 ha
 - Årsagen er at begge ha antal passer godt til maskinerne og udnyttes derfor godt.
 - 500 ha passer med 1 mejetærsker og 4 m såmaskine
 - 1000 ha passer med 2 mejetærskere og 6 m såmaskine
 - 1500 ha passer med 3 mejetærskere og 6 eller 8 m såmaskine
 - HUSK – ingen regler uden undtagelse

Hvorfor deleøkonomi?

- Kun få landmænd kan tjene rigtig mange penge ved at passe marken selv – typisk under 1.000 kr./ha
- Bedre økonomi – mere sikker økonomi
- Risikospredning eller risikodækning
- Flexibilitet og effektivitet
- Rettidighed eller mangel på samme.

Driftsfællesskaber

FORMÅL

hvorfor vil man?

Kapacitet og rettidighed

Foto: Skave Maskinstation

Fordele ved fællesskaber

- SKAL bæres af økonomi
- Bedre maskiner
- Større maskiner - måske
- Mere rettidighed – måske
- Bedre udnyttelse af arbejdskraft – måske
- Bløde parametre

Husk at få hjælp til processen

- Fordi:
 - Det er lettere at lave aftaler, når man er enige, end hvis man er blevet uenige.....!
 - Undgå de fejl andre har lavet
 - Slip for juridiske fodfejl (få hjælp af en jurist)
 - Pas på bankerne og deres krav
 - Pas på krydsoverensstemmelse
 - Forsøg at se alle muligheder og afdæk alle ulemper

Leje af maskiner

- Til spidsbelastninger
- Til mindre/kortere varende opgaver
- Ekstra traktor
- Gummiged i byggeperiode
- Ekstra ged i majshøsten
- Leje af nabo eller forhandler
- Pas på forsikringsdækningen

Farm backup

The screenshot shows the Farm Backup website interface. The page is titled "Farm Backup" and features a search bar and navigation options. The main content area displays a map of Denmark with several red location markers. To the right of the map, there are filter options for "Service Type" (Maskine, Pakkeløsning) and "Vælg kategori" (Maskine med fører, Maskine uden fører). Below these, there is a list of specific machine categories, including "Maskine med fører" (Græs/Majs/Hø/Helsød/Raps, Gylle, Jordbearbejdning, Såning, etc.) and "Mejeterskning" (Rotor, Ryster, Hybrid, Andet udstyr). The page indicates "66 results" and shows a pagination control for the first 20 results. A small image of a combine harvester is visible at the bottom of the results section.

BYGGERI & TEKNIK I/S
Rådgivere | Arkitekter | Ingeniører

T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

"Nye" muligheder

- Total pasning af marken
- Foderaftaler – til fast pris
- Operationel leasing

BYGGERI & TEKNIK I/S
Rådgivere | Arkitekter | Ingeniører

T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

Totalpasning

- Hvis man er specialist og er dygtig i stalden, hvorfor så egentlig passe jorden?
- Kunne det ikke være fedt at give andre risikoen og sikre sit eget budget?
- En maskinstation eller nabo kan passe jorden effektiv til en fast aftalt pris pr. ha.
- De er ofte konkurrencedygtige.

Eksempel

- Mange har maskinomkostninger på over 3.000 kr./ha for alm. korn (excl. husdyrgødning)
- Mange maskinstationer eller større planteavlsbrug vil godt passe jord for 2.600 kr./ha excl. husdyrgødning.
- Sparet 80.000 kr. ved 200 ha.
- Men husk at være opmærksom på de omkostninger som bliver på ejendommen og som måske stiger ved en totalaftale.

Eksempel

- Enkelte arbejder med aftaler, hvor de fast får x antal tønder korn/ha.
- Det giver sikkerhed uanset prisstigninger
- Der er risikodeling og spredning afhængig af hvem man er.
- Det giver fokus og størrelsesøkonomi for nogle og andet fokus for nogle andre.

Foderleverance fra andre

- Specielt dem der bruger arealet til foder, så er der maskinstationer og større planteavlsbrug, der relativ let og enkelt kan drive jorden.
- De kan producere og levere præcis den mængde foder, som du har brug for, til en fast aftalt pris og kvalitet.
- Kun får vil eller tør, men hvorfor? - potentialet er stort for ALLE, der er dårligere end gennemsnittet.

Eksempel

- Gennemsnittet fra grovfoderskolen siger at en FE koster omkring 1,50 kr. (de fleste TROR den er 1,10 kr.)
- Der laves flere aftaler til omkring 1,15-1,25 kr./fe i både majs og græs.
- Altså kan man spare 600.000 kr. på 2 mill. Foderenheder – og det er hvis man kun er på snittallet

Operationelle leasingaftaler 1

- Har for alvor taget fat i sidste ½ år af 2016
- Alt eller næsten alt er med (dæk eller specialudstyr er ikke med)
- Incl. service og vedligehold (og forsikring)
- Pas på selvrisko
- Pas på hvis noget er undtaget
- Pas på når udstyret skal afleveres – det kan blive en dyr forretning, fordi det er visuel og subjektiv vurdering.

Operationelle leasingaftaler 2

- Skaber stor budgetsikkerhed
- Begynder at nå et attraktivt omkostningsniveau
- Kun nogle kunder tilbydes disse aftaler
- Kun nogle sælgere og nogle forhandlere
- Skal køre mange timer – enheder
- Skal ofte betale for de timer der er aftalt selv om de ikke er kørt
- Overtimer er ofte bedre/billigere end undertimer

T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

DUBB

Eksempel - Fendt

	<i>Købt Fendt 824 med frontlæsser på alm vilkår</i>	<i>købe nuværende lejede Fendt 828 fri (årg. 2014, 4500 t) nye dæk 80.000</i>	<i>Købe ny Fendt 828 på alm. vilkår</i>	<i>Købe ny Fendt 933 på alm vilkår</i>	<i>Købe ny Fendt 939 på alm vilkår</i>
Omkostninger i alt pr. time	157 kr	164 kr	180 kr	195 kr	199 kr
alt. Leasing kr/time v. 1450 timer		183 kr	183 kr	194 kr	200 kr

Det er en afvejning af risiko og mulig gevinst.....

Virkeligheden er at operationel leasing er konkurrencedygtig for nogle på nuværende tidspunkt.

T 9713 1211 | www.byggeri-teknik.dk

DUBB

Det er ikke for alle, men

- Hvis man er dårligere end gennemsnittet i forhold til udbytte, kvalitet eller omkostninger, så er der rigtig store muligheder for at sparre penge.
- Det er ikke alle der kan få disse aftaler.
- Man bliver udvalgt.

Der er mange muligheder BRUG DEM NU RIGTIGT!

